

ตายเสียดีกว่าอยู่

ท่านผู้อ่านคงเคยเห็นผู้ป่วยหนักจนไม่มีความหวังที่จะหายหรือดำรงชีวิตต่อไป

โบราณว่าอยู่ในสภาพเข้าขั้นตริทูต สมัยนี้เรียกกันว่ามิสภาพเป็น “ผัก”

แต่ด้วยความรู้ความสามารถทางการแพทย์ที่สามารถยืดชีวิตไว้ได้ซึ่งถ้าในสมัยก่อนผู้ป่วยน่าจะเสียชีวิตไปแล้ว

ทราบกันทั้งผู้ป่วย ทั้งญาติ แต่ไม่มีใครกล้าตัดสินใจจะทำการรักษาผู้ป่วยทั้งที่ถ้าถามผู้ป่วยได้ในเวลานั้นคงไม่มีผู้ป่วยคนไหนอยากอยู่ในสภาพ “ผัก” อย่างนั้น

กระทรวงสาธารณสุขท่านเลขาธิการ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๑๒ ให้นำบุคคลมีสิทธิทำ หนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้

วรรคสองท่านว่า การดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎกระทรวง

รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขท่านจึงออก กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิต หรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วย พ.ศ. ๒๕๕๓

ออกตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติดังกล่าว

และกระทรวงสาธารณสุขเองก็ทราบดีว่าเรื่องนี้มีความอ่อนไหวละเอียดอ่อนคาบเส้นทางศีลธรรมจึงยกการ์ดสูงไว้ก่อนด้วยการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดสัมมนาจัดประชุมปรับเนื้อหาถึง ๓ ครั้ง และเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็น ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ

ในกระบวนการเหล่านี้ จึงได้พบคำว่าที่ป่วยเป็น “ผัก” นั้น ทางแพทย์ท่านใช้กันจริงโดยถือว่าเป็นสภาพผักถาวร (Persistence Vegetative State : PVS)

ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ครบ

ถ่วงกระบวนความตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ก่อนประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษา

ยังมีวางต้องมาทำค่าให้การต่อศาลปกครองตามคาดเนื่องจากมีคุณสมบัติไว้ก่อนประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษา เป็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองขอให้ศาลเพิกถอนกฎกระทรวงนี้เสีย

ด้วยเหตุด้วยผลว่า เรียนจนจบเป็นแพทยมาร์กษาคณ ไข่มุ่เคยมีการเรียนการสอนถึงนิยามและความหมายของคำว่าบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพื่อยืดการตายภายในวาระสุดท้ายของชีวิตหรือยุติการทรมานจากการเจ็บป่วย

เพียงแต่ได้รับการศึกษาอบรมให้ช่วยชีวิตผู้ป่วยให้ดีที่สุดตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ในขณะนั้น และจะไม่ทอดทิ้งผู้ป่วยเสียชีวิต

หลักการตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวเรียกว่า การุณยฆาต (Mercy killing หรือ Euthanasia) เป็นการปล่อยให้ผู้ป่วยเสียชีวิตลงโดยเจตนาไม่ให้การรักษาหรือการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์บางอย่างเพื่อยุติชีวิตอันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และยังขัดต่อมโนสำนึกในความเป็นแพทย์ที่ได้รับการปลูกฝังฝึกอบรมและปฏิบัติต่อผู้ป่วยสืบต่อกันมา

การเลือกที่จะมีชีวิตอยู่หรือไม่เป็นเสรีภาพไม่ใช่สิทธิ เสรีภาพไม่ก่อให้เกิดหน้าที่แต่เป็นการแสดงออกในการเคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นการสร้างหลักเกณฑ์ใหม่ที่สร้างภาระต่อผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมให้หนักขึ้น เป็นการยกระดับให้ผู้ป่วยมีอำนาจสร้างหลักเกณฑ์การรักษาพยาบาลให้เหนือผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม

กระผมว่ามาเสียเถิดยาวเพราะคำฟ้องของท่านผู้ฟ้องคดีนำรับฟังทางวิชาชีพเป็นอย่างยิ่ง

คดีนี้ต้องยื่นฟ้องศาลปกครองสูงสุดโดยตรงเพราะเป็นการยื่นฟ้องขอเพิกถอน กฎ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กฎกระทรวงเป็นเรื่องสิทธิในการทำหนังสือแสดงเจตนาอันเป็นสาระเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายที่บุคคลพึงมีตามมาตรา ๓๒ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้จัดให้มีการกระบวนการรับฟังความคิดเห็นอย่างทั่วถึงก่อนการดำเนินการซึ่งได้ดำเนินการจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

จึงเป็นการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้แล้ว

เนื้อหาสาระในกฎกระทรวงขัดต่อกฎหมายหรือไม่

ท่านว่าสิทธิเสรีภาพเป็นสิ่งเดียวกันมีอาจแยกจากกันได้ สิทธิดังกล่าวมิใช่สิทธิที่จะเลือกไม่มีชีวิตอยู่ แต่เป็นสิทธิในการเลือกที่จะปฏิเสธการรักษาพยาบาลเพื่อที่จะตายอย่างธรรมชาติ

และเมื่อพิจารณาจากบทนิยามของกฎกระทรวงแล้วเห็นว่าการทำหนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวเป็นการแสดงสิทธิในชีวิตและร่างกายผู้ทำหนังสือแสดงเจตนายังคงได้รับการดูแลรักษาแบบ ประคับประคองไปจนกว่าวาระสุดท้ายของชีวิต องค์ประกอบของกฎกระทรวงตามที่กำหนดไว้ก็ มิใช่เป็นการปลดปล่อยให้ผู้ป่วยเสียชีวิตลงโดยงดเว้นไม่ให้การรักษาหรือ ใช้อาหรืออุปกรณ์เพื่อยุติชีวิตถึงแม้ผู้ป่วยจะต้องการเช่นนั้นก็ตาม

ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีหรือไม่

ท่านว่า เป็นการยื่นความประสงค์ไว้ล่วงหน้าเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบความประสงค์ของตนว่าจะใช้สิทธิเช่นใด จึง หาเป็นการกระทำที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยไม่

พิพากษา ยกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๑๑/๒๕๕๘)

ขอบคุณสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครองที่ส่งเรื่องมาเผยแพร่ครับ.

พิสิษฐ์ พลรักษ์นต์

www.facebook.com/pisit polruckket อีเมล : pisit_polruckket@hotmail.com